

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0998 (prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. S.J.A. Koster, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 16 februari 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: Achmea Schadeverzekeringen N.V., h.o.d.n. FBTO, gevestigd te Apeldoorn, verder te noemen de verzekeraar
Datum uitspraak	: 23 november 2021
Aard uitspraak	: Bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen
Bijlage	: Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving en de relevante delen van de schadeformulieren

Samenvatting

De consument is betrokken geweest bij een aanrijding waardoor schade is ontstaan aan een geparkeerde auto en aan de auto van de consument. De verzekeraar van de tegenpartij heeft de schadeclaim van de consument afgewezen. De consument is het hier niet mee eens. Uit de rechtspraak volgt dat de consument in beginsel een deel van zijn eigen schade moet dragen tenzij er sprake is van overmacht. De commissie oordeelt dat geen sprake is van overmacht. De commissie vindt het voor de causaliteitsafweging relevant dat niet is komen vast te staan dat de consument met gepaste snelheid reed. Ook stelt zij vast dat de tegenpartij een fout heeft gemaakt door het portier te openen toen de consument langreed. Deze omstandigheden afwegend komt de commissie tot de conclusie dat de tegenpartij voor 50 % aansprakelijk is voor de aanrijding en de verzekeraar zodoende 50% van de schade moet vergoeden.

I. De procedure

- 1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de verzekeraar; 4) de repliek van de consument, 5) de dupliek van de verzekeraar en 6) de reactie op de dupliek van de consument.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- 1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 Op 5 januari 2021 is de consument betrokken geraakt bij een aanrijding met de auto van een verzekerde van de verzekeraar (hierna te noemen: de tegenpartij). De consument is tegen het openstaande portier van de geparkeerde auto van de tegenpartij gereden waardoor er schade aan beide voertuigen is ontstaan.
- 2.2 De consument en de tegenpartij hebben twee schadeformulieren ingevuld en alle twee de formulieren zijn door beiden ondertekend. De relevante delen van de twee schadeformulieren zijn als bijlage bij deze uitspraak gevoegd. De voorgedrukte tekst op de twee formulieren komt op een aantal punten niet met elkaar overeen.
- 2.3 Op het ene formulier dat door de consument aan de verzekeraar is gezonden staat een kruisje bij 'opende de deur'. Op de achterzijde van het formulier heeft de consument ingevuld dat hij met een snelheid van 15 tot 20 kilometer per uur reed en dat de tegenpartij naar zijn mening aansprakelijk is omdat hij niet oplette bij het openen van het portier.
- 2.4 Op het andere, door de tegenpartij aan de verzekeraar ingezonden schadeformulier, kon niet worden aangekruist dat het portier werd geopend. Op de achterzijde van het formulier heeft de tegenpartij ingevuld dat de consument met een snelheid van 40 tot 50 kilometer per uur reed en dat hij van mening is dat de consument aansprakelijk is omdat hijzelf stil stond en het portier al was geopend.
- 2.5 De consument heeft zijn schade bij de verzekeraar geclaimd. De verzekeraar heeft deze schadeclaim vervolgens afgewezen.
- 2.6 Partijen zijn in onderling overleg niet tot een oplossing gekomen.

De klacht en vordering

- 2.7 De consument vordert vergoeding van de schade aan zijn auto ter hoogte van € 2.136,-. Hij heeft daarvoor de volgende argumenten aangevoerd.
- 2.8 De tegenpartij is aansprakelijk voor de als gevolg van de aanrijding ontstane schade omdat hij plotseling zijn portier opende zonder op te letten en de consument hierdoor een botsing niet meer kon voorkomen. Dat de tegenpartij het portier vlak voor de aanrijding opende, blijkt uit het feit dat dit is aangekruist op het schadeformulier en uit het schadebeeld zoals zichtbaar op de foto's die na de aanrijding zijn gemaakt.

- 2.9 Het was voor de consument niet duidelijk waarom er op het schadeformulier achter 'opende de deur' geen vakje stond om aan te kruisen. Hij heeft dus een kruisje direct achter 'opende de deur' gezet. Achteraf begreep hij dat het vakje achter 'verliet een parkeerplaats' aangekruist had moeten omdat de regel met 'opende de deur' via een schuine streep onderdeel uitmaakte van de regel daarboven. Reden waarom op het formulier een 1 is ingevuld als aantal aangekruiste vakjes.
- 2.10 Anders dan de tegenpartij heeft verklaard aan de verzekeraar, is het niet zo dat het portier al ruim voor de aanrijding door de tegenpartij was opengeslagen en dat hij met open portier naar zijn mobiele telefoon aan het zoeken was.
- 2.11 De consument reed bovendien maar 20 kilometer per uur en dus niet te hard. Tijdens het rijden lette hij voldoende op. Het is onmogelijk dat hij een openstaand portier over het hoofd heeft gezien aangezien hij geen last heeft van een verminderd gezichtsvermogen.

Het verweer

- 2.12 De verzekeraar heeft de volgende verweren gevoerd.
- 2.13 De consument is in beginsel aansprakelijk voor de schade, tenzij hij overmacht aantoonst. Hierin is hij niet geslaagd. De consument heeft niet aangetoond dat er sprake is van een plotseling openslaand portier door de tegenpartij waarop hij onmogelijk had kunnen anticiperen. Het enkele feit dat de consument stelt dat hij tegen een openslaand portier is gereden is onvoldoende om te stellen dat er sprake is van overmacht aan zijn zijde.
- 2.14 De consument is zelf onvoldoende oplettend geweest. Omdat hij aan de rechterzijde van de weg geparkeerde auto's waarnam, moet hij bedacht zijn op bijvoorbeeld uitstappende bestuurders.

3. De beoordeling

Hoofdvraag

- 3.1 De commissie moet beoordelen of de verzekeraar de schade aan de auto van de consument heeft mogen afwijzen. Hiertoe zal de commissie aan de hand van de wettelijke verkeersregels bepalen of de verzekeraar heeft mogen oordelen dat zijn verzekerde, de tegenpartij, niet aansprakelijk is voor de schade die als gevolg van de aanrijding aan de auto van de consument is ontstaan.

De consument is in beginsel aansprakelijk

- 3.2 De consument is met zijn auto tegen een zwakkere verkeersdeelnemer, namelijk de geparkeerde auto van de tegenpartij, aangereden.

Uit de rechtspraak volgt dat bij het bepalen van de mate waarin de tegenpartij aansprakelijk is voor de schade van de consument uit moeten worden gegaan van de reflexwerking van artikel 185 lid 1 WvW 1994 waaruit in dit geval volgt dat de consument in ieder geval een deel van zijn eigen schade moet dragen, tenzij sprake is van overmacht.¹

Er is geen sprake van overmacht

- 3.3 Uit hetgeen de consument aanvoert, begrijpt de commissie dat hij van mening is dat sprake is van overmacht omdat de tegenpartij plots het portier opende. De verzekeraar ontkent dit en voert aan dat zijn verzekerde heeft verklaard dat het portier al geruime tijd geopend was omdat hij na het openen van het portier zijn telefoon nog moest zoeken in de auto. Het is aan de consument om te bewijzen dat sprake is van overmacht. Hij is hierin niet geslaagd.
- 3.4 Een door beide partijen ondertekend schadeformulier is een onderhandse akte in de zin van artikel 156 lid 1 Rv. Dit betekent dat het schadeformulier als bewijs kan dienen en dat moet worden uitgegaan van de juistheid van de gegevens op het formulier. Zie in dit kader artikel 157 lid 2 Rv. Uit het ene schadeformulier kan dus worden afgeleid dat de tegenpartij het portier niet reeds geruime tijd geopend had staan. Dat op het andere schadeformulier dat door de tegenpartij aan verzekeraar is gezonden niet staat vermeld dat het portier werd geopend, maakt dit niet anders. Op dit formulier was het immers niet mogelijk om aan te kruisen dat sprake was van het openen van een portier. De twee schadeformulieren zijn dan ook niet tegenstrijdig op dit punt. Evenmin kan uit het gegeven dat op het door de consument ingezonden formulier is ingevuld dat 'I' vakje is aangekruist niet worden afgeleid dat de tegenpartij het portier niet opende. Niet ter discussie staat immers dat de consument en de tegenpartij samen met het plaatsen van hun handtekening hebben verklaard dat het portier van de auto van de tegenpartij geopend werd.
- 3.5 Dat de tegenpartij het portier niet al geruime tijd open had alvorens de aanrijding plaatsvond, betekent niet automatisch dat sprake is van overmacht aan de zijde van de consument. Uit de rechtspraak blijkt dat overmacht niet snel wordt aangenomen. Zo is van overmacht alleen sprake wanneer de bestuurder van het motorrijtuig 'rechtens geen enkel verwijt' kan worden gemaakt. Ook moet de bestuurder van het motorrijtuig rekening houden met de mogelijke fouten van andere verkeersdeelnemers. Alleen wanneer de fouten zo onwaarschijnlijk waren dat de bestuurder daarmee geen rekening hoefde te houden, kan er van overmacht gesproken worden.²

---

¹ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Geschillencommissie Kifid met nr. 2020-923. Zie ook de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 29 januari 2018, ECLI:NL:RBOBR:2018:425 en deze van de Rechtbank Amsterdam van 20 december 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:9119, beide te raadplegen op www.rechtspraak.nl.

² Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Hoge Raad van 22 mei 1992, NJ 1992, 527 en de uitspraak Gerechtshof Amsterdam van 11 februari 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:377, te raadplegen op www.rechtspraak.nl

- 3.6 Voor een geslaagd beroep op overmacht moet de commissie dus onder meer kunnen vaststellen dat de consument voldoende voorzichtig heeft gereden en desondanks het portier niet heeft kunnen ontwijken. Gelet op de situatie ter plaatse, een smalle straat met in ieder geval aan één kant auto's geparkeerd, had de consument hierop zijn snelheid aan moeten passen om zodoende tijdig en adequaat te kunnen reageren in het geval plots een portier wordt geopend. Bij repliek heeft consument kenbaar gemaakt dat ter plaatse een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt. Op de achterzijde van het schadeformulier heeft de consument ingevuld dat hij niet harder dan 15 tot 20 kilometer per uur reed. De tegenpartij heeft daarentegen verklaard dat de consument te hard reed, namelijk 40 tot 50 kilometer per uur. De consument heeft tegenover deze verklaring geen bewijs overgelegd waaruit de commissie kan afleiden dat hij zich wel aan de maximumsnelheid heeft gehouden en dat hij voorts voldoende anticipeerde op het plotseling openslaan van een portier. De commissie moet het beroep op overmacht dan ook verwerpen.

Causaliteitsafweging

- 3.7 Dat er geen sprake is van overmacht en de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die de consument kan worden toegerekend, betekent niet automatisch dat de tegenpartij niet gedeeltelijk aansprakelijk is voor de schade aan de auto van de consument. Op grond van artikel 6:101 BW moet namelijk een causaliteitsafweging worden gemaakt. Bij een causaliteitsverdeling wordt de schade verdeeld in evenredigheid met de mate waarin de in het onderhavige geval aan de orde zijnde omstandigheden hebben bijgedragen aan het ontstaan van de schade aan de auto.
- 3.8 De commissie vindt voor de causaliteitsafweging relevant dat niet is komen vast te staan dat de consument met gepaste snelheid reed. Ook stelt zij vast dat de tegenpartij een fout heeft gemaakt door het portier te openen toen de consument langsreed. Deze omstandigheden afwegend komt de commissie tot de conclusie dat de tegenpartij voor 50 % aansprakelijk is voor de aanrijding.

Slotsom

- 3.9 Gelet op al het voorgaande is de verzekeraar gehouden om aan de consument 50 % van zijn schade te vergoeden. De schade stelt de commissie vast op 50 % van € 2.136,- nu de verzekeraar tegen de hoogte van de schade geen verweer heeft gevoerd.

4. De beslissing

De commissie beslist dat de verzekeraar binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, aan de consument 50 % van de door hem gestelde schade, te weten een bedrag van € 1.068,- dient uit te keren.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening als wordt voldaan aan de vereisten van artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Voor het instellen van beroep geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Het reglement van de commissie van beroep en meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Artikel 185 Wegenverkeerswet 1994

1. Indien een motorrijtuig waarmee op de weg wordt gereden, betrokken is bij een verkeersongeval waardoor schade wordt toegebracht aan, niet door dat motorrijtuig vervoerde, personen of zaken, is de eigenaar van het motorrijtuig of - indien er een houder van het motorrijtuig is - de houder verplicht om die schade te vergoeden, tenzij aannemelijk is dat het ongeval is te wijten aan overmacht, daaronder begrepen het geval dat het is veroorzaakt door iemand, voor wie onderscheidenlijk de eigenaar of de houder niet aansprakelijk is.
2. De eigenaar of houder die het motorrijtuig niet zelf bestuurt, is aansprakelijk voor de gedragingen van degene door wie hij dat motorrijtuig doet of laat rijden.
3. Het eerste en het tweede lid vinden geen toepassing ten aanzien van schade, door een motorrijtuig toegebracht aan loslopende dieren, aan een ander motorrijtuig in beweging of aan personen en zaken die daarmee worden vervoerd.
4. Dit artikel laat onverkort de uit andere wettelijke bepalingen voortvloeiende aansprakelijkheid.

Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Artikel 156

1. Akten zijn ondertekende geschriften, bestemd om tot bewijs te dienen.
2. Authentieke akten zijn akten in de vereiste vorm en bevoegdelijk opgemaakt door ambtenaren, aan wie bij of krachtens de wet is opgedragen op die wijze te doen blijken van door hen gedane waarnemingen of verrichtingen. Als authentieke akten worden tevens beschouwd de akten, waarvan het opmaken aan ambtenaren is voorbehouden, doch waarvan de wet het opmaken in bepaalde gevallen aan anderen dan ambtenaren opdraagt.
3. Onderhandse akten zijn alle akten die niet authentieke akten zijn.

Artikel 157

1. (...)
2. Een authentieke of onderhandse akte levert ten aanzien van de verklaring van een partij omtrent hetgeen de akte bestemd is ten behoeve van de wederpartij te bewijzen, tussen partijen dwingend bewijs op van de waarheid van die verklaring, tenzij dit zou kunnen leiden tot een rechtsgevolg dat niet ter vrije bepaling van partijen staat. Onder partij wordt begrepen de rechtverkrijgende onder algemene of bijzondere titel, voor zover het desbetreffende recht is verkregen na het opmaken van de akte.

Burgerlijk Wetboek

Artikel 6:101

1. Wanneer de schade mede een gevolg is van een omstandigheid die aan de benadeelde kan worden toegerekend, wordt de vergoedingsplicht verminderd door de schade over de benadeelde en de vergoedingsplichtige te verdelen in evenredigheid met de mate waarin de aan ieder toe te rekenen omstandigheden tot de schade hebben bijgedragen, met dien verstande dat een andere verdeling plaatsvindt of de vergoedingsplicht geheel vervalt of in stand blijft, indien de billijkheid dit wegens de uiteenlopende ernst van de gemaakte fouten of andere omstandigheden van het geval eist.
2. (...)

KiFiD

HET FINANCIËLE KLACHTENINSTITUUT

Deel schadeformulier van de consument (rechts) en van de tegenpartij (links)

12. toedracht
zet een kruis (X) in elk van de betreffende vakjes, om de schets te verduidelijken.

☒ 1	stond geparkeerd	☐ 1
☐ 2	reed weg uit parkeerstand	☐ 2
☐ 3	ging parkeren (terzijde van de weg)	☐ 3
☐ 4	reed weg van: een parkeerplaats, een uitrit, een onverharde weg	☐ 4
☐ 5	was bezig: een parkeerplaats, een inrit, een onverharde weg, op te rijden	☐ 5
☐ 6	wilde een verkeersplein oprijden	☐ 6
☐ 7	reed op een verkeersplein	☐ 7
☐ 8	botste op achterzijde vóórganger, in dezelfde richting en op dezelfde rijstrook rijdend	☐ 8
☐ 9	reed in dezelfde richting en op een andere rijstrook	☐ 9
☐ 10	veranderde van rijstrook	☐ 10
☐ 11	haalde in	☐ 11
☐ 12	ging rechtsaf	☐ 12
☐ 13	ging linksaf	☐ 13
☐ 14	reed achteruit	☐ 14
☐ 15	kwam op het weggedeelte bestemd voor het tegemoetkomend verkeer	☐ 15
☐ 16	kwam van rechts (op een kruising)	☐ 16
☐ 17	lette niet op het voorrangsteken	☐ 17

vermeld het aantal aangekruiste vakjes

12. TOEDRACHT

↓ Zet een kruis (X) in elk van de betreffende ↓
A vlakjes, om de schets te verduidelijken B

* Doorhalen wat niet van toepassing is

☐ 1	* stond geparkeerd/stand stil	☒ 1
☐ 2	* verliet een parkeerplaats/ opende de deur	☒ 2
☐ 3	ging parkeren	☐ 3
☐ 4	reed weg van een parkeerplaats, een uitrit, een onverharde weg	☐ 4
☐ 5	was bezig een parkeerplaats, een inrit, een onverharde weg op te rijden	☐ 5
☐ 6	wilde een rotonde oprijden	☐ 6
☐ 7	reed op een rotonde	☐ 7
☐ 8	botste op achterzijde, in dezelfde richting en op dezelfde rijstrook rijdend	☐ 8
☐ 9	reed in dezelfde richting en op een andere rijstrook	☐ 9
☐ 10	veranderde van rijstrook	☐ 10
☐ 11	haalde in	☐ 11
☐ 12	ging rechtsaf	☐ 12
☐ 13	ging linksaf	☐ 13
☐ 14	reed achteruit	☐ 14
☐ 15	kwam op een rijbaan bestemd voor het tegemoetkomend verkeer	☐ 15
☐ 16	kwam van rechts (op een kruising)	☐ 16
☐ 17	lette niet op een voorrangsteken of een rood licht	☐ 17

vermeld het aantal aangekruiste vakjes

Te ondertekenen door BEIDE bestuurders

Houdt geen erkenning van aansprakelijkheid in; dient uitsluitend voor het vaststellen van feiten en feitelijke omstandigheden met betrekking tot de schade.